

Temat: Części zdania - przydawka.

W tym tygodniu przechodzimy do kolejnego działu gramatyki i zajmiemy się częściami zdania. Zaczniemy od przypomnienia sobie podmiotu i orzeczenia, następnie omówimy przydawkę.

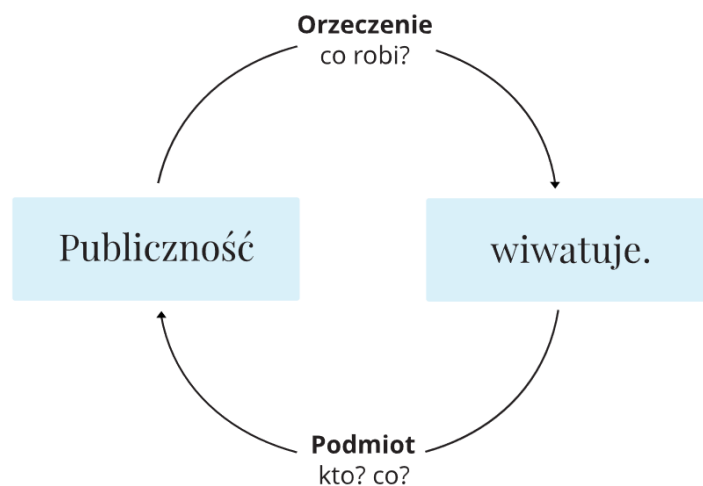
Proszę o zapoznanie się z poniższym materiałem i zrobienie kilku ćwiczeń.

Zdanie składa się z części, z których najważniejsze to: **orzeczenie** i **podmiot**.

Orzeczenie to czasownik w formie osobowej, np. *Na scenie pojawiła się dziwna postać. Publiczność zamarła w oczekiwaniu.*

Bez orzeczenia nie ma zdania!

Podmiot to wykonawca czynności wyrażonej orzeczeniem, np. *Na scenie pojawiła się dziwna postać. Publiczność zamarła w oczekiwaniu.*

Forma orzeczenia dostosowuje się do formy podmiotu.

Istnieją zdania, w których nie występuje podmiot. Mówimy wówczas o podmiocie domyślnym. Np. *Wyszedłem.* – w domyśle: ja. *Zjadł obiad.* – w domyśle: on.

Zadanie 1

W podanych zdaniach zakreśl podmiot na żółto a orzeczenie na niebiesko.

- Dziadek ze strony mamy grał w teatrze.
- Babcia szyła kostiumy.
- Wuj Anatol sprzedawał bilety.
- Ciotka Matylda tańczyła w zespole.
- Wszyscy ludzie z okolicy oglądali czwartkowe przedstawienia organizowane w miejskim parku.

Przydawka

Zadanie 1

Zaznacz czerwonym kolorem określenia wyróżnionych rzeczowników.

Siódmego **dnia** Bóg odpoczywał po **dziele** stworzenia .

Siódmy **dzień** był **dniem** świętym .

Wszystkie wielkie hebrajskie **święta** trwały siedem **dni**.

Hebrajscy **niewolnicy** nie mogli się doczekać, kiedy minie siedem **lat**, bo wtedy uzyskiwali upragnioną **wolność**.

Liczba ta była więc i jest **symbolem** pełni i doskonałej **skończoności**.

Zadanie 2

Zadaj pytania o wyrazy zakreślone czerwonym kolorem w poprzednim ćwiczeniu.

WSKAZÓWKA

Przydawka to każde określenie rzeczownika. Może być wyrażona przymiotnikiem, rzeczownikiem, wyrażeniem przyimkowym, liczebnikiem, zaimkiem.

Odpowiada na pytania: jaki?, który?, czyj?, z czego?, ile? itp.

Zadanie 3

Przekształć podane określenia rzeczownika, zastępując wyrażenie przyimkowe przymiotnikiem. Wzór: *sukienka w kratę – kraciasta sukienka*.

- dom z drewna –
- buty ze skóry -
- świat pod wodą -
- lot pod niebem –
- ogródek przy domu –
- straż przy boku –
- torba do szkoły –

Zadanie 4

Jakimi częściami mowy były wyrażone przydawki w poprzednim zadaniu?

.....

PRACA DOMOWA

Uzupełnij podane przysłowia przydawkami. Jakimi częściami mowy są te określenia?

- W ..... ciebie ..... duch.
- Kłamstwo ma ..... nogi.
- Z ..... chmury ..... deszcz.
- Upiec ..... pieczenie przy ..... ogniu.